



ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลง ของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบัน กรณีศึกษาศีล 5 กับวัยรุ่น

Factors affecting changes
in Thai teenagers in today's society.
A case study of the 5 Precepts with teenagers.

วรัญกูร ขาวขันธุ์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Department of Social Sciences Faculty of Humanities
and Social Sciences

Sakon Nakhon Rajabhat University.

e-mail : walangkool030163@gmail.com

โทรศัพท์ 0819643073

Received : September 11, 2024

Revised : October 18, 2024

Accepted : November 7 , 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันกรณีศึกษาศีล 5 กับวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านในของวัยรุ่นกับศีล 5 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันและเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านในของวัยรุ่นกับศีล 5 นั้นเป็นงานวิจัยแบบเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานสำหรับการทำวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตประจำปีการศึกษา 2563/ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 200 คน 2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตประจำปีการศึกษา 2563/ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 200 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1. ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการเรียนการสอนในห้องเรียน 2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 2.1 นำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงศีล 5 และแบบสอบถามการปฏิบัติตนของวัยรุ่น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 200 ฉบับ และนำข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป เครื่องมือในการวิจัย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีรูปแบบวิธีการวิจัยผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1. แบบสอบถาม (Questionnaires) จัดทำขึ้นเพื่อ

สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ นักศึกษา จำนวน 200 คน . แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept-Interview) มุ่งเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึก และ ใช้กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลทางด้านเอกสาร ระยะที่ 2 การทำกิจกรรมกลุ่ม ระยะที่ 3 จัดพิมพ์รายงานวิจัยเพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรายงานวิจัย ระยะที่ 4 สรุปลองค์ความรู้และจัดพิมพ์รายงานการวิจัย

คำสำคัญ :



ศีล 5, พฤติกรรมของวัยรุ่น

Abstract

This research focuses on factors affecting changes in Thai teenagers in today's society, with a case study of the 5 Precepts. The objectives of the study are:

1) To study the behavior of Thai teenagers in today's society.

2) To study the factors affecting the internal changes of teenagers in relation to the 5 Precepts. 3) To study the relationship between the behavior of teenagers and the 5 Precepts. This research is a qualitative study. The researcher reviewed related documents and studies to provide a foundation for the research. The population and sample group in this study were Thai teenagers who are students at Sakon Nakhon Rajabhat University enrolled in the course Ethics for Life during the second semester of the 2020 academic year. The sample size was 200 students, determined using Yamane's formula. For data collection, the researcher applied the following methods: 1. Collecting data from classroom teaching and observation. 2. Collecting data directly from the sample group using: 2.1 A questionnaire focused on the factors affecting changes related to the 5 Precepts.

2.2 A questionnaire focused on teenage behavior. The researcher collected all 200 completed questionnaires directly and used the data for further statistical analysis. The research tools included: Questionnaire: Designed to survey opinions and gather data from 200 students. In-depth Interviews: Focused on

obtaining deeper insights into the perspectives of the teenagers. Group Activities: Used to facilitate interaction, discussion, and further exploration of the data. The data collection process was divided into four phases: Phase 1: Document review and collection of theoretical data. Phase 2: Group activities to encourage participation and gather qualitative data. Phase 3: Preparing the research report for review and suggestions from the advisor to ensure quality improvement. Phase 4: Summarizing findings and publishing the research report.

Keywords : 

5 precepts, Behavior of teenagers

● บทนำ

ศีล ๕ ถือเป็นกฎระเบียบอยู่คู่กับสังคมพุทธของไทยในปัจจุบันมาก่อนที่จะมีการร่างกฎหมายขึ้นมา คือบังคับใช้ซึ่งตัวศีลเองนอกจากจะเป็นพื้นฐานของปัจเจกบุคคลแล้วศีลยังถือได้ว่าเป็นหมวดธรรมระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมอีกด้วย ดังนั้น ศีล ๕ จึงครอบคลุมเรื่องการจัดระเบียบชีวิตด้านนอกทั้งหมดเท่าที่จะช่วยทำสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไป กิจกรรมทั้งหลายของหมู่ชนความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจึงสอดคล้องกับการที่ชีวิตด้านใน ที่เจริญงอกงามนั้นจะสะท้อนผลดีงามออกมาแก่ชีวิตด้านนอกคือเหมาะแก่การที่ทุก ๆ คนจะพากันปฏิบัติตามหลัก ศีล สมาธิ ปัญญา โดยเฉพาะจะได้สามารถฝึกจิตและปัญญาให้เจริญเพื่อจะได้ประสบชีวิตที่มีความสุขแท้จริง พร้อมด้วยจิตใจที่เป็นอิสระโปร่งใสเบิกบาน ในท่ามกลางสังคมและสภาพแวดล้อมที่สงบเรียบร้อยรื่นรมย์และร่มเย็นเป็นสุข การรักษาศีลพื้นฐานหรือศีล 5 ซึ่งเป็นข้อกำหนดอย่างต่ำหรือหลักความประพฤติอย่างน้อยที่สุดในระดับศีลย่อมก่อให้เกิดความปกติเรียบร้อยดีงามแก่ผู้ประพฤติกะทั่งภาพรวมของสังคมย่อมเกิดความสงบเรียบร้อย ดังในสรภังคชาตก กล่าวถึงศีลไว้ดังนี้ “บุคคลใดในโลกนี้สำรวมกายวาจาใจ ไม่ทำบาปกรรมอะไร ไม่พูดเหลวไหลเพราะเหตุแห่งตน บัณฑิตเรียกคนเช่นนั้นว่าผู้มีศีล (จุ.ชา.(ไทย) 27/76/607) และคัมภีร์ในวิสุทธิมรรคได้แสดงเกี่ยวกับศีลไว้ดังนี้ “ธรรมทั้งหลายมีเจตนาเป็นต้นของบุคคลผู้งดเว้นจากปาณาติบาตเป็นต้น อยู่ก่อดีของบุคคลผู้บำเพ็ญวัตรปฏิบัติอยู่ ก่อดีถือว่าชื่อว่าศีล(พระพุทธโฆสะเถระ),2548)เพราะเจตนาแห่งศีล 5 ย่อมเป็นหลักพื้นฐานในการควบคุมกายวาจาอาจจะส่งผลดีต่อตนเองและสังคม

คนไทยในอดีตได้ชื่อว่ามีมาตรฐานทางทางศีลธรรมค่อนข้างสูงเป็นที่ประทับใจของชาวต่างชาติมาดั่งสังฆราชปาลเลกัวซ์ ได้พูดถึงชาวสยามในสมัยรัชกาลที่ 3 ว่า “ชาวประชาชาตินี้มีที่น่าสังเกตตรงอัยาศัยอ่อนโยนและ

มีมนุษยธรรมในพระนครซึ่งมีพลเมืองค่อนข้างคับคั่งไม่ค่อยปรากฏว่ามีกา
ทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรงส่วนฆาตกรรมนั้นเห็นกันว่าเป็นกรณีพิเศษมากที่
เดียวตลอดทั้งปีไม่มีการฆ่ากันตายเลย ไม่เพียงแต่ต่อมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น ที่
คนไทยมีมนุษยธรรมเพื่อแผ่ไปถึงสัตว์เดรัจฉานอีกด้วย” ในสมัยรัชกาลที่ 7
เมื่อคาร์ลซิมเมอร์แมน มาสำรวจสภาพเศรษฐกิจไทย เขาอดไม่ได้ที่จะชื่นชม
ว่า “พลเมืองของประเทศสยามมีนิสัยใจคอดีและมีไม่มีความโลภในการสะสม
โภคทรัพย์ไว้เป็นมาตรฐานแห่งการครองชีวิต การละทิ้งเด็ก การขายเด็ก การ
สมรสในวัยเยาว์และความประพฤติดันชั่วร้ายต่างๆ ซึ่งอนารยธรรมชอบ
ประพฤติกิน ไม่ปรากฏในหมู่ชนคนไทยเลย” ตรงข้ามกับสภาพสภาพปัจจุบัน
ทุกวันนี้ประเทศไทยมีอาชญากรรมในอัตราที่สูงมาก มีคนถูกฆ่าตายวันละ
เกือบ 20 คนหรือตายเกือบทุกชั่วโมง มีผู้หญิงถูกกระทำชำเราไม่ต่ำกว่า 14
คนต่อวันในขณะที่เด็กถูกละเมิดทางเพศทุก 2 ชั่วโมง (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง),
2553) ความรุนแรงยังระบดไปยั้งครอบครัวและโรงเรียนขณะที่ตามท้องถนน
มีเด็กถูกทิ้งปีละไม่ต่ำกว่า 6,000 คน ไม่นับการทำแท้งปีละ 3 แสนราย ในด้าน
การลักขโมย ก็เป็นที่รู้กันดีว่ากำลังแพร่ระบาดไปทั่ว ปรากฏว่าเมืองไทย
ติดอันดับ 1 ในเรื่องการลักขโมยและติดอันดับ 2 ในการในด้านการชิงทรัพย์
โดยใช้ความรุนแรง ในด้านการคดโกงหรือคอร์ปชั่น ประเทศไทยก็เป็นอันดับ
เลื่องลือไปทั่วโลก เพราะแพร่หลายไปทุกวงการทุกระดับ เมื่อต้นปีนี้บริษัทที่
ปรึกษาความเสี่ยงทางการเมืองและเศรษฐกิจ (เพิร์ค) เปิดเผยแพร่ผลสำรวจความ
เห็นของนักธุรกิจต่างๆของธุรกิจต่างชาติพบว่าประเทศไทยมีคอร์ปชั่นมากที่สุด
เป็นอันดับสองในเอเชียจากรองจากฟิลิปปินส์ ทั้งหมดนี้ชี้ให้เห็นชี้ให้เห็นว่า
ศีลธรรมของคนไทยตกต่ำลงอย่างน่าใจหาย สาเหตุมิใช่เป็นเพราะเราสอน
ศีลธรรมกันน้อยลงหรือเป็นเพราะคนไทยเห็นห่างจากวัด ไม่ฟังเทศน์
วันพระหรือรู้จักวันวาเลนไทน์มากกว่าวันมาฆบูชา คนไทยมีศีลธรรมตกต่ำ

ไม่ใช่เพียงเพราะ ว่าไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษหรือไม่รู้จักความรับผิดชอบชีวิตเท่านั้น แต่ยังเป็นเพราะสังคมไทยทุกวันนี้ สังคมไทยทุกวันนี้เป็นปฏิปักษ์กับความดีกล่าวคือไม่ส่งเสริมคนดี (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง),2553) (แต่นิยมคนมีเงินหรือมีชื่อเสียงมากกว่า) กระตุ้นและบีบคั้นให้ผู้คนเห็นแก่ตัวเต็มไปด้วยสิ่งยั่วยุให้หลงใหลในอบายมุข หวังลาภลอยคอบโยคและนิยมทางลัด(รวมถึงการคอร์รัปชั่น) ที่สำคัญคือบั่นทอนสถาบันทางการทางศิลปวัฒนธรรมจนอ่อนแรงทำให้ไม่สามารถเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่ผู้คนได้ตั้งใจก่อน ปัจจัยทางสังคมที่เป็นสาเหตุแห่งความเสื่อมทางจริยธรรมในปัจจุบัน ได้แก่การครอบงำวัตถุนิยมและอำนาจนิยม ความล้มเหลวของสถาบันทางศิลปธรรมการเมืองที่ไม่โปร่งใส ระเบียบสังคมที่ให้รางวัลส่งเสริม หรือบีบคั้นให้คนเห็นแก่ตัว สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทยเราในปัจจุบันมีปัญหาเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนทั้งในระดับนักรการเมืองข้าราชการหรือคนในแวดวงอาชีพต่างๆ ภาพที่เห็นชัดและเป็นข่าวอยู่ทุกวันนี้ก็คือทุจริตคอร์รัปชั่นก่ออาชญากรรม ยาเสพติดการค้ายาเสพติดที่แพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนไทยตั้งแต่ระดับประถมจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงการแต่งกายล่อแหลมที่เป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ การขายบริการทางเพศของนักศึกษา นักศึกษาอยู่ร่วมกันฉันทามีภรรยา การทะเลาะวิวาท ของนักศึกษาในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันเหล่านี้ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่สถาบันการศึกษาด้วย เพราะขาดความรู้ความเข้าใจหรือไม่ใส่ใจในเรื่องของศีลธรรมอันเป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของคนไทยในสังคมปัจจุบัน (พระพรหมคุณาภรณ์(ปอ.ปยุตฺโต),2551)

เพื่อความเข้าใจและปฏิบัติตนให้ถูกต้องโดยการนำเรื่องศีล 5 มาอบรมสั่งสอน ส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาที่ได้เข้ามาศึกษาในมหาลัทธิราชภัฏสกลนคร

ศีล 5 ศีลแปลว่าปกติ และระเบียบเป็นต้น ศีล ๕ มีลักษณะเป็นข้อห้ามซึ่งปฏิบัติกรมาก่อนพระพุทธเจ้าจะอุบัติขึ้น เมื่อพุทธเจ้าอุบัติขึ้นแล้วทรงเห็นว่าศีล 5 เป็น ข้อปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อสังคมจึงสอนให้ชาวพุทธ รักษา ศีล 5 เพื่อประโยชน์แก่คนรักษาเองและเพื่อความสงบของสังคมด้วยข้อบัญญัติของศีล 5 มีรายละเอียดดังนี้

1. ปาณาติปาตาเวรมณี เว้นจากการฆ่าสัตว์และใช้ผู้อื่นฆ่า
2. อทินนาทานาเวรมณี เว้นจากการลักขโมยของที่คนอื่นของแหนด
3. กามสุมิจฉาจาราเวรมณี เจตนาเว้นจากประพฤติดูดูกเมียคนอื่น
4. มุสาวาทาเวระมะณี เจตนาเว้นจากการพูดปด
5. สุราเมระยะมัชชะประมาทัฏฐานา เวรมณี เจตนาเว้นจากการดื่มน้ำเมา

การรักษาศีล 5 เป็นความสัมพันธ์พื้นฐานในสังคมตลอดจนข้อปฏิบัติต่างๆ ในการฝึกหัดพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อสร้างเสริมสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยการประทุษร้ายจิตใจลบหลู่เกียรติทำลายวงศ์ตระกูลของกันและกัน การไม่รตรอนผลประโยชน์กันด้วยวิธีทางกาย วาจา และการไม่ซ้ำเติมตนเองด้วยสิ่งเสพติดซึ่งทำให้เสื่อมเสียสติสัมปชัญญะที่เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งป้องกันจากความผิดพลาดทั้งหลาย และคุมตัวไว้ในความดี พุทธศาสนาจึงแนะนำสั่งสอนหรือเสนอหลักศีล 5 ไว้เป็นข้อปฏิบัติขั้นต่ำผู้ที่เป็นชาวพุทธนอกจากจะต้องเข้าใจเรื่องศีล 5 แต่ละข้อแล้วจำเป็นจะต้องเข้าใจสาระและพฤติกรรมอันเกี่ยวกับศีล 5 ที่บุคคลได้แสดงออกทางกายวาจาและใจด้วย เนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์หากไม่มีการแสดงก็ไม่เกี่ยวกับศีลองค์ประกอบที่ทำให้ผิดศีลหรือศีลสมบูรณ์นั้นขึ้นอยู่กับกรกระทำของมนุษย์โดยมีกายวาจาและใจเป็นตัวกำหนดการแสดง

● วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบัน กรณีศึกษา ศิล 5 กับวัยรุ่น” สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอในบทความนี้มี 2 ข้อคือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านในของวัยรุ่นกับ ศิล 5

● นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบัน กรณีศึกษา ศิล 5 กับวัยรุ่น หมายถึง ข้อห้ามในศิล มี 5 ข้อ ได้แก่

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันต่อศิล ข้อที่ 1 ปาณาติปาตาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการฆ่าชีวิตสัตว์ทุกชนิด สิ่งที่ส่งผลต่อการเบียดเบียนสัตว์ การฆ่าสัตว์ รังแกสัตว์ หมายถึงมนุษย์ด้วย

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันต่อศิล ข้อที่ 2 อทินนาทานาเวรมณี หมายถึง การเว้นจากการลักทรัพย์ หรือทรัพย์ที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ ห้ามลักทรัพย์ ห้ามฉ้อโกง ทำให้บุคคลนั้นเสียทรัพย์และสิ่งของต่าง ๆ

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันต่อศิล ข้อที่ 3 กาเมสุมิสฉนจาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม การประพฤติผิดลูกผิดเมียคนอื่น (มีภัก มีคู่ ก็ไม่ควร ยกเว้นแต่ จะมีการแต่งงาน และหรือมีการรับรู้รับเห็นด้วยจากผู้ปกครองของทั้งสองฝ่าย) การห้ามกระทำผิดทางเพศ และการละเมิดสิทธิของของผู้เป็นเจ้าของ

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคม ปัจจุบันต่อศีล ข้อที่ 4 มุสาวาทาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการ พุดบดงดเท็จ พุดจาโกหก พุดไม่อยู่กับร่องกับรอย ห้ามพุดหลอกลวง และไม่มีความจริงใจต่อกันยอมทำให้เป็นที่ดูถูก ดูหมิ่น และเบียดเบียน ผู้อื่น

1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคม ปัจจุบันต่อศีล ข้อที่ 5 สุราเมรยมัชชปะมาทตถานาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการดื่มสุราเมรัยและเครื่องดองของมีนเมาทุกชนิด บุคคลที่ดื่มสุรา และสิ่งเสพลสิ่งเสพติด

2. วัยรุ่นไทย หมายถึง กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

3. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพลักษณะที่อยู่อาศัย

4. ทศนคติต่อศีล 5 หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นในทางบวก หรือทางลบที่มีต่อศีล 5

● หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศีล 5 หลักปฏิบัติสำคัญของชาวพุทธ
2. ศีล 5 หลักปฏิบัติตนเบื้องต้นในพระพุทธศาสนา
3. ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5

พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตโต) ได้กล่าวถึงศิลปะกับเจตนารมณ์ทางสังคมว่า “ศิลปะเป็นระบบควบคุมชีวิตด้านนอกที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางกาย วาจา เป็นระเบียบว่าด้วยความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเป็นขั้นพื้นฐานหรือขั้นต้นที่สุดคือ การไม่เบียดเบียนผู้อื่นไม่ว่าด้วยกาย วาจาและการทำลายสติปัญญาที่เป็นตัวคุมศิลปะของตนขั้นต้นสุดนี้ นิยมเรียกกันว่าศิลปะ 5 ศิลปะอย่างนี้พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนตามฐานะที่มันเป็นธรรมคือคำแนะนำหรือหลักความประพฤติซึ่งผู้ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติย่อมก่อให้เกิดผลดีหรือผลร้ายไปตามกฎแห่งกรรมตา ถ้าผู้ใดเห็นชอบว่าตนควรประพฤติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าก็ยกเอาข้อธรรมขั้นต้นเหล่านี้มาเป็นข้อปฏิบัติของตน เพียรพยายามตั้งใจทำตามนั้นถือกันว่า ถ้าเขาปฏิบัติได้แม้เพียงศิลปะ 5 ก็สมควรแก่การเรียกว่าเป็นชาวพุทธ” พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2536), หน้า 431-432)

พระมหาปัญญา ขยพลโณ (ดาบพลหาร) ศึกษาวิจัยเรื่อง “กามสุขุมิจฉาจาร กับปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน” เมื่อ พ.ศ. 2536 จากการศึกษาวิจัยพบว่าปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยนี้ส่วนหนึ่งมาจากเรื่องของกาม และพฤติกรรมในการเสพกามปัจเจกบุคคลที่ดำเนินชีวิตตกอยู่ในอำนาจนิยม (Materialism) เชิงบริโภคนิยม โดยเห็นว่าความสุขทางกายเป็นเรื่องสำคัญและมีค่าสูงสุดในชีวิต และปัจเจกบุคคลประเภทนี้นับวันแต่จะเพิ่มปริมาณขึ้นโดยลำดับ ในขณะที่เดียวกัน ปัจเจกบุคคลที่มีทัศนะต่อการดำเนินชีวิต แบบเจตนิยม (Idealism) ซึ่งถือว่าความสุขที่แท้จริงนั้นอยู่ที่จิตใจลดปริมาณลงโดยลำดับ หลักความจริงทางศีลธรรม (Morality) ถูกเมินเฉยจากสังคม ปัจเจกบุคคลในสังคมมองสารัตถะหรือแก่นสาร (Substance) ของชีวิตสวนทางกับหลักความจริงทางธรรมชาติ จนเกิดปัญหาทางสังคมโดยส่วนรวม

ซึ่งปัญหาทั้งหลายเหล่านั้นถือเป็นเรื่องหนักหนาสาหัสมาก เกินกว่าที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจะยื่นมือเข้ามาปกป้องเยียวยาให้หายขาดจากสังคมได้ (พระมหาปัญญา ชยปญโญ (ดาบพลหาร), **กามะสุมิจฉาจารกับปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน**, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,2536),หน้า 114)

พระมหาพิชิตชัย ยมพาลไพ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนะเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธไทยปัจจุบัน กรณีการฆ่าสัตว์” เมื่อปี พ.ศ. 2542 จากกรณีศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาชนโดยทั่วไปในปัจจุบันจะดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องฆ่าสัตว์ชนิดใดเลยนั้นเป็นไปได้มีเพียงพนักงานรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ที่เชื่อว่า จะดำเนินชีวิตได้โดยไม่ต้องฆ่าสัตว์ ไม่ใช่สิ่งผิดธรรมชาติจากการสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปพบว่าชายหญิงเห็นต่างกันเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ว่าด้วยการว่าเห็นว่าการไม่ฆ่าสัตว์มีประโยชน์และกลุ่มที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์ โดยแบ่งประโยชน์เป็น 2 อย่างคือ ประโยชน์ด้านจิตใจและประโยชน์ตนกับประโยชน์ผู้อื่น ส่วนนักวิชาการเห็นว่าการงดเว้นจากการฆ่าสัตว์มีประโยชน์ทำให้ไม่มีการเบียดเบียนระหว่างมนุษย์ด้วยกันและระหว่างมนุษย์กับสัตว์อื่นจะช่วยให้เกิดความเมตตากรุณาต่อกันมากขึ้น (พระมหาพิชิตชัย ยมพาลไพ, **การศึกษาทัศนะเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธไทยปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์**, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542, หน้า 118)

พระมหาสำราญ ญาณสวโร (พินดอน) วิจัยเรื่อง “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ 5 ที่มีต่อสังคมไทย” เมื่อปี พ.ศ., 2547 จากการศึกษาวิจัยพบว่าผลกระทบต่องานสังคมโดยรวมสรุปได้ 2 ประเด็นคือ ด้านสังคมเป็นโทษทางสังคมคือเป็นสิ่งที่ชาวโลกติเตียน (โลกวิชชะ) นำความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูล เพราะคนที่เสพสุราเมรัยและของมีนเมาจะกระทำการกรรมทุกอย่างได้โดยไม่รู้ตัว เช่น เสพสุราเมรัยและของมีนเมาแล้วฆ่าสัตว์เบียดเบียนผู้อื่นโดยให้ได้รับความเดือดร้อน เสพสุราแล้วลักทรัพย์คือ ฉ้อโกงทุจริตต่อหน้าที่ เป็นต้นเหตุ เสพสุราเมรัยและของมีนเมาแล้วทำให้หมดความละเอียด หมดความเกรงกลัวการทำชั่วทั้งปวงและด้านตนเองเป็นโทษ ธรรมที่ให้ผลประโยชน์ในชาตินี้ ทำให้สติปัญญาเสื่อมถอยทำให้ขาดความเคารพยำเกรงไม่มีใครเชื่อถือและสุดท้ายจะมีปัญญาเสื่อมถอยกลายเป็นคนบ้าในที่สุด(พระมหาสำราญ ญาณสวโร (พินดอน), การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีล ข้อที่ 5 ที่มีต่อสังคมไทยวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2542), หน้า 122)

พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาชีโต) วิจัยเรื่อง “การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์” เมื่อ พ.ศ., 2547 จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักศึกษามีการรักษาศีล 5 บางวันมากกว่าทุกวัน มีความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับสูง มีความสนใจในพุทธศาสนาแต่มีการศึกษาหลักธรรมในวันอาทิตย์มีน้อย”(พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาชีโต), การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบ มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์, งานวิจัยอิสระ, (สถาบันวิจัยญาณสังวร;มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2547)

พระมหาสรวีทย์ อภิปุญโญ (ดวงชัย) ได้เขียนบทความเรื่อง “แนวทางการแก้ปัญหาวิกฤตทางการทางศีลธรรมของวัยรุ่น” จากการศึกษาพบว่า วิกฤตทางศีลธรรมของวัยรุ่นเกิดจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมค่านิยมทางวัตถุมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อประกอบอาชีพมากกว่าการดำรงชีพ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางศีลธรรมของวัยรุ่นเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาวิกฤตทางศีลธรรมด้านค่านิยมปัญหาเศรษฐกิจ การก่ออาชญากรรมทางเพศและการกระทำความรุนแรงของวัยรุ่น”(พระมหาสรวีทย์ อภิปุญโญ (ดวงชัย), **แนวทางการแก้ปัญหาวิกฤตทางศีลธรรมของวัยรุ่น**, ในรวมบทความประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ครั้งที่ 7 เนื่องในวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ในประเด็น “พระพุทธศาสนากับการฟื้นตัวจากวิกฤตการณ์” 23-24 พฤษภาคม 2553 ประเทศไทย,(กรุงเทพมหานคร:บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด, 2553), หน้า 102-115)

พระอุบล กตปุญโญ (แก้ววงล้อม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของสินค้าที่มีต่อสังคมไทย” เมื่อปีพ.ศ.2537 จากการศึกษาวิจัยพบว่าคุณค่าของพระธรรมคุณค่าของสินค้าทางสังคมคือสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมด้วยการปรับการแสดงออกทางกาย วาจา ให้เรียบร้อยเกื้อกูลในความเป็นอยู่ร่วมกันด้วยดี จิตใจในสมาชิกของสังคมประกอบด้วยเมตตาและกรุณา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ทำให้เกิดสภาพความเป็นอยู่เพื่อเกื้อกูลแก่การปฏิบัติกิจต่างๆเพื่อเข้าถึงจุดหมายที่ตั้งมาโดยลำดับจนถึงจุดหมายสูงสุดของชีวิตจึงมีความเข้มงวดกวดขันเคร่งครัดอย่างประณีตด้วยเหตุผลที่ต้อง สัมพันธ์เกื้อกูลในการปฏิบัติธรรมนั้นคือความสงบใจเป็นไปเพื่อสมาธิแม้เพียงศีล 5 นี้ที่ประพฤติอย่าง ถูกต้องก็จัดว่าเป็นผู้มีศีลอย่างบริบูรณ์สำหรับสมาชิกในสังคมปัจจุบัน” (พระอุบล กตปุญโญ (แก้ววงล้อม)การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของ

ศีลธรรมที่มีต่อสังคมไทย, วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย; มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2537), หน้า 140)

วัฒนา มูลเมืองแสน ได้เขียนบทความเรื่อง “แนวคิดทางพุทธศาสนาเกี่ยวกับศีล 5 ข้อกามะสุมิฉาจารเพื่อแก้ปัญหา การกระทำผิดทางเพศในสังคมปัจจุบัน” บทความนี้เป็นการนำแนวคิดหรือมุมมองทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อระงับยับยั้ง รวมไปถึงการหาทางป้องกันให้ปัญหาการกระทำผิดทางเพศในสังคมไทยและสังคมโลกบรรเทาเบาบางลงได้บ้าง ซึ่งแนวคิดทางพระพุทธศาสนาดังกล่าวคือหลักศีล 5 ข้อกามะสุมิฉาจาร โดยเหตุผลที่ว่าศีล 5 นั้นได้เป็นที่ยอมรับโดยการประกาศว่าเป็นศีลธรรมสากล คือหลักศีล 5 นี้ ไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน โลกจะมีแต่ความสุข สงบ สันติ โดยเฉพาะแนวคิดหรือมุมมองทางพระพุทธศาสนาในศีล 5 ข้อที่ 3 หากมีการนำไปแจ้งบอกให้ความรู้ความเข้าใจโดยวิธีการใดๆ เพื่อนำไปสู่ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันของคนทั่วไปสังคมจะสงบสุขหากสามารถทำได้ตามแนวคิดนี้วิกฤตพิชิตกาลของโลกเกี่ยวกับปัญหาเรื่องอาชญากรรมทางเพศ หรือวิกฤตการณ์เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศของสังคมไทยและสังคมโลกหรือการกระทำผิดทางเพศจะลดลงได้อย่างมาก” (วัฒนา มูลเมืองแสน, **แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับศีล 5 ข้อกามะสุมิฉาจารเพื่อการแก้ปัญหาการกระทำผิดทางเพศในสังคมปัจจุบัน**, ในรวมบทความประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ครั้งที่ 7 เนื่องในวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ในประเด็น “พระพุทธศาสนากับการฟื้นตัวจากวิกฤตการณ์” 23-24 พฤษภาคม 2553ประเทศไทย,(กรุงเทพมหานคร:บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2553), หน้า 81-101)

ส.ศิวรักรัษ กล่าววว่า “ความสำคัญองจฤษฎศาสตร์ การสอนศาสนาในโรงเรียน ทั้งในกรุงและหัวเมือง จะต้องให้มีขึ้น ให้มีความวิตกไปว่าเด็กชั้นหลังจะห่างเหินจากศาสนาจนเลยเป็นที่จนเลยเป็นไม่มีธรรมในใจมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้น จะถือว่าเหมือนอย่างทุกวันนี้คนไม่รู้จะไรก็มีมากต่อภายหน้า ถ้าไม่เล่าเรียนคงจะประพฤตตัวดีกว่าคนที่ไม่ได้เราเรียนนั้นหาถูกไม่ คนที่ไม่มีธรรมเป็นเครื่องคิด เป็นเครื่องดำเนินตามคงจะหันไปทางทุจริตโดยมากถ้ารู้้อยก็โกง ไม่ใคร่คล่องถูกไม่สนิท ถ้ารู้มากก็โกงคล่องขึ้นและโกงพิสดารขึ้น การที่หัดให้รู้อ่านอักษรวิธี ไม่เป็นเครื่องฝึกหัดให้คนดีและชั่ว เป็นแต่ได้วิธีสำหรับจะเรียนความดีความชั่วให้ได้คล่องขึ้น”วิชาหน้าที่พลเมืองก็ดี ศิลธรรมจรรยาภดี จะมีความหมายแก่ผู้เรียนก็ต่อเมื่อผู้สอนเชื่อและเข้าใจตามระบบจฤษฎธรรมพยายามชี้แจงแสดงจุดอ่อนและจุดเด่นองระบบนั้นให้เยาวชนเห็นเช่นการสอนเรื่องศีลธรรมและนำเรื่องศีลมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้รักษาใจ” (ส.ศิวรักรัษ, **คณฉ่องส่องจฤษฎศาสตร์, บทวิจารย์ว่าด้วยธรรมะและอธรรมในสงคมไทย**, (กรุงเทพมหานคร; สำนักพิมพ์ศีกสยาม, 2550), หน้า 12)

สุมาลี มหลงชัย (ศีลปาโล) กล่าววว่า “ศีล 5 เป็นหลักพื้นฐานองครอบครัวองผู้ครองเรือนเป้าหมายเพื่องการเป็นมนุษย์ที่แท้ การไม่เบียดเบียนกัน ให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข เป็นระเบียบเรียบร้อยเพราะมีความหมายกว้าง รับรู้และเข้าใจกันอย่งนี้ ทำให้ศีล 5 ซึ่งดูเหมือนเป็นเรื่องใกล้ตัวเรามากกลายเป็นเรื่องทีเข้าใจกันน้อย ความเข้าใจคลาดเคลื่อนองชาวพุทธเราเอง ความเข้าใจผิดเหล่านี้ส่งผลให้ภูมิปัญญาแบบพุทธกลายเป็นส่วนเกินในสังคม ไม่ใช่ความรู้แก้ปัญหาให้บุคคล(รวมทั้งสังคม)ไม่ได้ แต่เป็นเพราะทีผ่านมากคนเป็นจำนวนมากไม่เข้าใจแก่นแท้องหลักคำสอนซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องทีเราต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก” (สุมาลี มหลงชัย (ศีลปาโล), **ศีล 5 ฉบับผู้มีอรัษาใจ**, (กรุงเทพมหานคร; 2548), หน้า 1)

เสาวรีย์ ตะโพนทอง ,กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร และมนตรี คู่ควร กล่าว
ว่า “นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เรื่อง ความหมายของศีลและรู้ว่าการ
ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นการละเมิดศีล 5 โดยจะรับรู้เรื่องสินค้าจาก
สื่อโทรทัศน์มากกว่าสิ่งอื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมการนำสินค้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน
นิสิตนักศึกษาจะละเมิดศีลข้อ 1 เพราะตบยุงหรือแมลงที่มารบกวน ละเมิด
ศีลข้อ 2 โดยทุจริตในการสอบลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อนละเมิดศีล
ข้อที่ 4 โดยการเล่าเรื่องไม่ตรงความเป็นจริงต่อพ่อแม่และละเมิดศีลข้อที่ 5
โดยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สำหรับศีลข้อที่ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่
ไม่ค่อยละเมิดหรือนานๆ ครั้งจึงจะทำผิดศีลข้อนี้ เพราะนักรศึกษาส่วนใหญ่
จะรักและซื่อสัตย์ต่อแฟน สำหรับความแตกต่างทางพฤติกรรมการนำศีล 5
ไปใช้ในชีวิตประจำวันพบว่า เพศชายจะละเมิดศีลข้อ 3 มากกว่าเพศหญิง”
(เสาวรีย์ ตะโพนทอง, กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร และมนตรี คู่ควร, พฤติกรรม
การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา
รัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร,งานวิจัยอิสระ, (กรุงเทพมหานคร; มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2548), หน้า 1

พระพุทธทาสภิกขุ (2539) ได้อธิบายความหมายของศีล หมายถึง ความ
เป็นปกติ หรือปกติ ภาวะตามธรรมดา หมายความว่า ทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่
ที่ควรจะทำแต่อยู่ในภาวะปกติ คือ ไม่เดือดร้อน ไม่กระวนกระวาย ไม่กระส่ำ
กระส่าย ไม่มีความสกปรก ความเศร้าหมองใดๆเกิดขึ้นโดยเนื้อความ

ศีล หมายถึง ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติปฏิบัติกันเอง
ให้เกิดภาวะปกติขึ้นที่ กาย วาจา

ศีล คือ การปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการเป็นอยู่ทางภายนอก ศีลพัฒนา
ที่กาย ที่วาจา ให้เป็นกาย วาจา ที่น่าดู เมื่อเรามีศีลเป็นพื้นฐานแล้ว เราจึงจะ
มีจิตที่เป็นสมาธิได้ง่าย ถ้ามีศีล สมาธิ ก็ง่าย

● ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการปฏิบัติตนตามหลักศีล 5

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่เกรงกลัวหลักศีล 5 นั้น ได้แก่ ศีลข้อที่ 1 ปาณาติปาตาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการฆ่าชีวิตสัตว์ทุกชนิด ปัจจัยที่ต้องผิดศีลข้อที่ 1 คือ การฆ่าสัตว์เป็นปกติ เช่น การตบยุง บั้มด การฆ่าปู ฆ่าปลา ฆ่าเป็ด ฆ่าไก่ เพื่อเป็นอาหารและการแก่งสัตว์เพื่อความสนุกสนาน ทั้งนี้ปัจจัยเหล่านี้ยังรวมถึงการฆ่ามนุษย์ การเบียดเบียนมนุษย์ด้วย จากข่าวสาร เหตุการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน คนไม่เกรงกลัวต่อบาปนัก เนื่องจากมีความเชื่อว่า บาปไม่มีอยู่จริง ตายไปก็ไม่มีใครมาบอกว่าตายแล้วไปไหน ตกนรกหรือขึ้นสวรรค์ ดังนั้นการฆ่ากัน เบียดเบียนกัน โดยไม่เกรงกลัวต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมืองนั้น ทำให้ผู้คนลืมนิสัยข้อนี้ไปแล้ว

การฆ่า หมายถึง การทำให้ตาย ไม่ว่าจะ เป็นมนุษย์และสัตว์ได้รัจฉานก็ตาม รวมไปถึงการฆ่าเองหรือใช้คนอื่นฆ่าก็ตาม ถือว่าผิดศีลทั้งสิ้น ส่วนจะบาปมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับเจตนาและชนิดของมนุษย์และสัตว์ที่ถูกฆ่า ถ้าหากว่ามนุษย์หรือสัตว์ที่มีคุณมาก ก็จะมีบาปมากหากว่าฆ่ามนุษย์หรือสัตว์ที่มีคุณน้อยก็มีบาปน้อยและการฆ่านั้นก็มียอยู่ 2 ประเภท คือ ฆ่าโดยจงใจ คือ คิดไว้ตั้งแต่แรกแล้วว่าจะฆ่า เช่น ฆ่าคู่อริ เป็นต้น ฆ่าโดยเจตนา ฆ่าโดยจงใจคือไม่ได้คิดไว้ก่อน แฉบังเอิญเรื่องเกิดขึ้น เช่น ฆ่าเพราะเกิดบันดาลโทสะ เป็นต้น การทำร้ายร่างกาย คือ ทำให้มนุษย์หรือสัตว์ได้รับความบาดเจ็บ ได้รับความเจ็บปวด ยังทุกขให้เกิดแก่ผู้ถูกทำร้าย

การทำร้ายร่างกาย คือ การทำให้มนุษย์หรือสัตว์ได้รับความบาดเจ็บอย่างทุกขให้เกิดแก่ผู้ถูกทำร้าย

ทรกรรม หมายถึง การประพฤติด้อย่างโหดเหี้ยมแก่สัตว์ได้รัจฉานอย่างไม่มีปราณี ให้ได้รับความทุกข์ยากลำบาก เช่น ใช้สัตว์เลี้ยงทำงานโดยไม่ให้

พักผ่อน หรือกักขังจนสัตว์นั้นได้รับความทุกข์ หรือนำเอาสัตว์นั้นไปด้วยวิธีการที่ทรมาณ เช่น มัดเท้ามัดปีก เป็นต้น รวมไปถึงการนำสัตว์ไปทรมาณเพื่อความสนุกสนาน เช่น ชนโค ชนกระปือ ตีไก่ กัดปลา กัดจิ้งหรีด เป็นต้น พระอรรรถกถาจารย์ ได้จัดวางองค์ประกอบการละเมิดศีลข้อที่ 1 ได้ดังนี้

1. ปาโณ สัตว์นั้นมีชีวิต
2. ปาณสยญฐิตา มีความเป็นผู้สำคัญกว่าสัตว์นั้นมีชีวิต
3. วรกจิตต์ มีจิตคิดจะฆ่า
4. อุปกุกโม มีความพยายามที่จะฆ่าสัตว์นั้น
5. เตน มรณ สัตว์นั้นตายด้วยความพยายามนั้น

การล่วงละเมิดนอกจากศีลจะขาดแล้ว ยังถือว่าเป็นบาปด้วย ฉะนั้นจึงไม่ควรเบียดเบียนบีบคั้นกัน ควรอยู่ร่วมกันด้วยไมตรีจิต สันติภาพที่มั่นคงก็จะเกิดขึ้น

ศีลข้อที่ 2 อทินนาทานาเวรมณี หมายถึง การเว้นจากการลักทรัพย์ หรือ ทรัพย์ที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ การลักเล็กขโมยน้อย เช่น การขโมยขนม การขโมยเงินของพ่อแม่แล้วเอาไปเล่นเกม ปัจจุบันดังกล่าวส่งผลต่อการลักขโมยทรัพย์สิน ดังที่เห็นในสถานการณ์ปัจจุบันนี้คือ การขโมยลูกของคนอื่นมาเป็นลูกของตัวเอง การขโมยทอง ขโมยทรัพย์สิน เพื่อนำมาเป็นของตัวเอง โดยไม่เกรงกลัวต่อบาป อาจเนื่องมาจากความลำบากในการทำมาหากิน การใช้ชีวิตปัจจุบัน จึงทำให้คนพยายามดำรงชีวิตให้อยู่รอด การขโมยจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะทำให้เขาค้นนั้นที่ไม่มีศีลข้อนี้ได้ลงมือปฏิบัติ แต่ผลกระทบที่ตามมาคือ การได้รับโทษจากการขโมย ขึ้นอยู่กับโทษหนักเบา โทษเบาอาจจะแค่จับ ปรับค่าเสียหาย โทษหนัก อาจจะต้องติดคุกตลอดชีวิต ปัจจุบันที่จะทำให้ศีลข้อนี้ขาดได้นั้นต้องประกอบด้วย ปัจจัยทั้ง 5 คือ

- | | |
|------------------------|-------------------------------------|
| 1. ประปรินคหิตต์ | ของนั้นมีผู้อื่นหวงแหน คือมีเจ้าของ |
| 2. ประปรินคหิตตสณญิตตา | รู้ว่าเป็นของผู้อื่นที่เขาหวงแหน |
| 3. เถยยจิตต์ | มีจิตคิดจะลัก |
| 4. อุปกุกโม | มีความพยายามที่จะลัก |
| 5. เตน ทรณั | ลักมาด้วยความพยายามนั้น |

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<p>ศีล 5 ตามหลักทางพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ - งดเว้นจากการลักทรัพย์ - งดเว้นจากการประพฤตินิโคตติในกาม - งดเว้นจากการพูดปด - งดเว้นจากการดื่มน้ำเมา 	<p>ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงด้านในของวัยรุ่นกับศีล 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อด้านเทคโนโลยี - เพลง - หนัง ละคร - สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย - การปลูกฝัง การอบรม สั่งสอน

● วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันกรณีศึกษาศีล 5 กับวัยรุ่นเพื่อศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยในสังคมปัจจุบันและเพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านในของวัยรุ่นกับศีล 5 นั้นเป็นงานวิจัยแบบเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานสำหรับการทำวิจัย

● ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตประจำปีการศึกษา 2563/ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 200 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิต ประจำปีการศึกษา 2563/ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 200 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane)

● การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงศีล 5 และแบบสอบถามการปฏิบัติตนของวัยรุ่น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 200 ฉบับ และนำข้อมูลจากแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

● เครื่องมือในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีรูปแบบวิธีการวิจัยผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตัวอย่าง คือ นักศึกษา จำนวน 200 คน

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept-Interview) มุ่งเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม

● การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลทางด้านเอกสาร

ระยะที่ 2 การทำกิจกรรมกลุ่ม

ระยะที่ 3 จัดพิมพ์รายงานวิจัยเพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรายงานวิจัย

ระยะที่ 4 สรุปลงความรู้อันและจัดพิมพ์รายงานการวิจัย

● การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้แล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามอาศัยเกณฑ์คะแนนของเบสท์ (Best, 1981:182)

● ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นรายด้าน คือ อริยสัจ 4 ศิล 5 การประพฤติตามหลักศีล 5 อคติ 4 และ นิเวศน์ กับการแก้ไขปัญหา

ผู้วิจัยดำเนินการด้วยวิธีสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. หัวข้อให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อสรุปผล และอภิปรายผล ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน เรื่อง อริยสัจ 4 โดยระดมความคิด สรุปความเข้าใจจากการเรียนรู้ และลงพื้นที่สำรวจผลของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปศึกษาข้อมูลจากชุมชนของตน

กลุ่มที่ 2 ให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน เรื่อง ศิล 5 การประพฤติตามหลักศีล 5 โดยระดมความคิด สรุปความเข้าใจจากการเรียนรู้ และลงพื้นที่สำรวจผลของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปศึกษาข้อมูลจากชุมชนของตน

กลุ่มที่ 3 ให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน เรื่อง อคติ 4 โดยระดมความคิด สรุปความเข้าใจจากการเรียนรู้ และลงพื้นที่สำรวจผลของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปศึกษาข้อมูลจากชุมชนของตน

กลุ่มที่ 4 ให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียน เรื่อง นิเวศน์ กับการแก้ไขปัญหา โดยระดมความคิด สรุปความเข้าใจจากการเรียนรู้ และลงพื้นที่สำรวจผลของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปศึกษาข้อมูลจากชุมชนของตน

ความสำคัญของการวิจัย เพื่อความเข้าใจและปฏิบัติตนให้ถูกต้อง โดยการนำเรื่องศีล 5 มาอบรมสั่งสอน ส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาที่ได้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาราชภัฏสกลนคร

ศีล 5 ศีลแปลว่าปกติ และระเบียบเป็นต้น ศีล 5 มีลักษณะเป็นข้อห้ามซึ่งปฏิบัติการมาก่อนพระพุทธเจ้าจะอุบัติขึ้น เมื่อพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นแล้วทรงเห็นว่าศีล 5 เป็น ข้อปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อสังคมจึงสอนให้ชาวพุทธรักษาศีล 5 เพื่อประโยชน์แก่คนรักษาเองและเพื่อความสงบของสังคมด้วยข้อบัญญัติของศีล 5 มีรายละเอียดดังนี้

1. ปาณาติปาตาเวรมณี เว้นจากการฆ่าสัตว์และใช้ผู้อื่นฆ่า
2. อทินนาทานาเวรมณี เว้นจากการลักขโมยของที่คนอื่นของแหน
3. กามสุมิฉฉาจาราเวรมณี เจตนาเว้นจากประพฤติดิลุกเมียคนอื่น
4. มุสาวาทาเวระมะณี เจตนาเว้นจากการพูดปด
5. สุราเมระยะมัชชะประมาทัฏฐานา เวรมณี เจตนาเว้นจากการดื่ม
น้ำเมา

การรักษาศีล 5 เป็นความสัมพันธ์พื้นฐานในสังคมตลอดจนข้อปฏิบัติต่างๆ ในการฝึกหัดพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อสร้างเสริมสภาพชีวิตความเป็นอยู่และการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยการประทุษร้ายจิตใจลบหลู่เกียรติทำลายวงศ์ตระกูลของกันและกัน การไม่ลิดรอน ผลประโยชน์กันด้วยวิธีทางกาย วาจา และการไม่ซ้ำเติมตนเองด้วยสิ่งเสพติดซึ่งทำให้เสื่อมเสียสติสัมปชัญญะที่เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งป้องกันจากความผิดพลาดทั้งหลาย และคุมตัวไว้ในความดี พุทธศาสนาจึงแนะนำสั่งสอนหรือเสนอหลักศีล 5 ไว้เป็นข้อปฏิบัติขั้นต่ำ ผู้ที่เป็นชาวพุทธนอกจากจะต้องเข้าใจเรื่องศีล 5 แต่ละข้อแล้วจำเป็นจะต้องเข้าใจสาระและพฤติกรรมอันเกี่ยวกับศีล 5 ที่บุคคลได้แสดงออกทางกายวาจาและใจด้วย เนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์หากไม่มีการแสดงก็ไม่เกี่ยวกับศีลองค์ประกอบที่ทำให้ผิดศีลหรือศีลสมบูรณ์นั้นขึ้นอยู่กับการกระทำของมนุษย์โดยมีกายวาจาและใจเป็นตัวกำหนดการแสดง

● ข้อเสนอแนะ:

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิต ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้จากการเรียนรู้ในรายวิชาจริยธรรมเพื่อการดำเนินชีวิตไปใช้ได้จริง ดังนี้

1. ควรพานักศึกษาลงพื้นที่จริง โดยการเข้าไปเรียนรู้จากวัดบ้าง เช่น การลดทิฐิ การมีตัวตน โดยการพานักศึกษาไปทำความสะอาดวัด การล้างห้องน้ำ ปิดกวดลานวัด เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจถึงชีวิตจริงมากยิ่งขึ้น

2. ควรเพิ่มวิธีการนั่งสมาธิ โดยการจัดกิจกรรม สวดมนต์ไหว้พระทุกวันพระ อาจจะมีการนัดเจอกันที่วัด แล้วร่วมกันสวดมนต์ ไหว้พระ ฝึกนั่งสมาธิ สร้างความเข้าใจในการฝึกจิตใจของนักศึกษามากยิ่งขึ้น

3. พานักศึกษาลงพื้นที่ชุมชนแออัด หรือโรงพยาบาลบ้าง เพื่อเข้าไปศึกษาถึงวิถีชีวิตของการเกิด แก่ เจ็บ ตาย เพื่อนักศึกษาจักได้เข้าใจถึงสังขารของชีวิตมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ควรนำหลักธรรมมาอธิบายให้นักศึกษาฟัง และยกตัวอย่างให้นักศึกษาเข้าใจ รวมทั้งการนำพานักศึกษาได้ลงพื้นที่เห็นสภาพจริงของชีวิต สัมผัสตัวทั้งหลาย เป็นต้น



เอกสารอ้างอิง

- พระธรรมปิฎก (ปอ.ปยุตฺโต), (2536). *พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ*, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระมหาปัญญา ชยปญโญ (ดาบพลหาร). (2536), *กามสุมิฉฉาจารย์กับปัญหาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน*, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระมหาพิชิตชัย ยมพาลไพ. (2542), *การศึกษาทัศนะเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธไทยปัจจุบัน* ศึกษาเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหิดล).
- พระมหาสำรวย ญาณสวโร (พินดอน). (2542), *การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีล ข้อที่ 5 ที่มีต่อสังคมไทย* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาชีโต). (2547), *การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบ มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์, งานวิจัยอิสระ, (สถาบันวิจัยญาณสังวร; มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).*
- พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาชีโต). (2547), *การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคสมทบ มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์, งานวิจัยอิสระ, (สถาบันวิจัยญาณสังวร; มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).*
- พระอุบล กตปญโญ (แก้ววงล้อม). (2537), *การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลธรรมที่มีต่อสังคมไทย*, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย; มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- พุทธทาสภิกขุ. (2539), *ทาน ศีล ภาวนา*. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์สุภาพใจ, หน้า 56-57.

- วัฒนา มูลเมืองแสน. (2553), *แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับศีล 5 ข้อ*
กาเมสุมิฉาจารเพื่อการแก้ปัญหาการกระทำผิดทางเพศในสังคม
ปัจจุบัน.กรุงเทพมหานคร:บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- ส.ศิวรักษ์, คั่นฉ่องส่องจริยศาสตร์. (2550), *บทวิจารณ์ว่าด้วยธรรมะและ*
อธรรมในสังคมไทย : กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์ศิกลายม.
- สุมาลี มหลงชัย (ลีปาโล). (2548), *ศีล 5 ฉบับคู่มือรักเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร.*
เรียบ สรีทอง, รศ.ดร., (2542), พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน,
(กรุงเทพมหานคร: บริษัทเวิร์ดเวฟ เอ็น ดูเคชั่น จำกัด. หน้า 5.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ, รศ. (2543), *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน,*
(กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์. หน้า 145-146.
- พระชัชวาล ศรีสุข. (2541), *“ศาสนากับการพัฒนากุศลิกภาพ : ศึกษาเปรียบ*
เทียบหลักคำสอนเกี่ยวกับการพัฒนากุศลิกภาพในพุทธศาสนาและ
ศาสนาคริสต์”, *วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย:*
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสกสันต์ ศิริวรรณ. (2553), *“ความศรัทธาในศีล 5 ที่มีต่อการปฏิบัติตนของวัยรุ่น”*,
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภากร ปัญญาและคณะ. (2556), *“การพัฒนาข้อกำหนดการอยู่ร่วมกันของ*
ชุมชนศีล 5 ของบ้านพระบาทห้วยต้ม หมู่ที่ 8 และบ้านชัยวงษา หมู่ที่
22 ตำบลนาทราย อำเภอสี่ จังหวัดลำพูน ระยะที่ 1”, *รายงานวิจัย,*
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระมหาภาสิต สุขวรรณดี (สุภาลีโต). (2547), *“การรักษาศีล 5 ของนักศึกษา*
ภาคสมทบ มหาวิทยาลัย
- มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ พ.ศ.*
2547”, *วิทยานิพนธ์ศาสน ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:*
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), บทความย่อ.